

Platina

Zdeněk Hanka

Obsah

Pondělí, 5. května 2008 – Let
Pondělí, 8. září 2008 – 22:33, Poprad
Pondělí, 5. května 2008 – Lutécia
Pondělí, 8. září 2008 – 23:07, Štrba
Úterý, 6. května 2008 – Konference
Pondělí, 8. září 2008 – 23:34, Liptovský Mikuláš
Úterý, 13. května 2008 – Sdělení
Úterý, 9. září 2008 – 00:41, Martin
Čtvrtek, 15. května 2008 – Diagnóza
Úterý, 9. září 2008 – 02:41, Trenčín
Neděle, 1. června 2008 – Neurochirurgie
Úterý, 9. září 2008 – 03:58, Buchlovské kopce
Středa 4. června 2008 – Jednotka pooperační péče
Úterý, 9. září 2008 – 04:07, 49°07'06.82" Sev, 17°17'13.29" Vých
Pátek 13. června 2008 – Za vraty
Úterý, 9. září 2008 – 08:45, V porostu
Neděle, 15. června 2008 – Pozorování
Úterý, 9. září 2008 – 09:17, Václav Brázdil
Středa, 3. července 2008 – u doktora Vlacha
Úterý, 9. září 2008 – 09:41, Návštěva
Pondělí, 14. července 2008 – Výkon
Úterý, 9. září 2008 – 10:22, v Ústavu
Čtvrtek, 31. července 2008 – Mřížka
Úterý, 9. září 2008 – 11:08, Mobil
Úterý, 9. září 2008 – 13:03, Na policii
Středa, 13. srpna 2008 – V ordinaci
Úterý, 9. září 2008 – 13:46, Trampota
Úterý, 9. září 2008 – 14:28, Na cestu
Čtvrtek, 28. srpna 2008 – Farmakoterapie
Úterý, 9. září 2008 – 15:49, Na výletě
Úterý, 2. září 2008 – Pláštiková léčba
Úterý, 9. září 2008 – 21:34, Pátrání
Úterý, 9. září 2008 – 21:52, Les
Pátek, 5. září 2008 – GB18 je na tahu
Středa, 10. září 2008 – 00:02, Probuzení
Pondělí, 8. září 2008 – Zátylek
Středa, 10. září 2008 – 00:16, Mobilní telefon
Úterý, 9. září 2008 – 22:38, Na trase

Pondělí, 5. května 2008 – Let

To se stalo Bertovi až dnes. Zdaleka neletěl poprvé. Vlastně si toho všiml, když minulý měsíc letěl do Vídně, ale nechtěl si to připustit. Je to přece trapné cítit nevolnost v letadle. Ty pytlíky tam jsou možná pro jiné, ale ne pro něj. Let v dubnu netrval tak dlouho. Tak snad proto bylo možné hodit to za hlavu. Jenomže tentokrát letěl do Lisabonu a let trval déle a kromě toho ještě nad horami zažili turbulenci, která tomu napomohla. Ale dřív mu ani to nevadilo. Něco nebylo v pořádku.

Inženýr Robert Helbig si namlouval, že je z těch, kteří bývali předobrazem antických atletů. Rád pohledem hledil křivky pružného kroku v letních šatech na ulici před sebou. Odjakživa byl

ten typ, co věří, že jeho srdce je perpetuum mobile, ale po šedesátce lze o tom přesvědčovat okolí jen s obtížemi. Od okamžiku, kdy ho rodina a přátelé začali hodnotit jako svěžího, ještě čilého a docela čiperného na svůj věk, pochopil svou roli. Nechtěl si přiznat sám před sebou, že začíná nějak špatně vidět a slyšet. Jenomže to by nebylo přesné. To nebylo normální slábnutí smyslového vnímání.

Inženýr Helbig se jako každý čerstvý šedesátník přehoupal z popírání jakýchkoli potíží do stádia jejich akceptování. Snažil se zapomenout na tu prazvláštní poruchu a soustředil se na portugalskou hydrogeologickou konferenci. Chtěl odjakživa zůstat u environmentální geologie, kterou vystudoval a v níž viděl skutečný obor budoucnosti. Osud ho ale vedl jinými pěšinami, a tak zakotvil jako specialista na spodní prameny a přestavbu podloží při budování mostů a přehrad.

Myšlenky mu však stále utíkaly od krásné představy Lisabonu k jeho problému. Poslední dobou musel stále častěji trhnout náhle hlavou, jako by ho k tomu přiměl třeba záblesk zahlédnutí někde periferně. Přitom byl takový záblesk vždycky pouze klam. Jednou doprava, pak doleva, nemohl to ovládnout. Z toho mu bylo špatně. A podobně se nedávno přidružily i sluchové halucinace, které ho nutily otočit se za zvukem, který se ukázal být pouhou iluzí. Tlesknutí nebo zakašlání a Bert se musel otočit, nešlo tomu zabránit. Nikdo ani netleskal, ani nekašlal a Helbig měl čím dál větší potíže to maskovat.

Vzal z tašky svou přednášku a silou vůle se snažil číst si v ní a zapomenout na tu protivnou a nepochopitelnou poruchu. „...*hydrodynamika podloží velkoplošných přehrad se liší v základních aspektech proti spádovým...*“, četl si, snad ta angličtina je dobrá, měl si to ještě nechat prohlédnout a najít chyby. Zase ta hlava. Něco muselo zašustit, co ho přimělo trhnout hlavou. To nebyl tik. Ten přece nemá příčinu ve zvuku nebo ve zrakové iluzi. Předstíral, že něco zahlédl okénkem. Dole, hluboko pod klidně plujícím letadlem, už ustoupily horské štíty a proměnily se v laskavou a úrodnou nížinu, rozdělenou na skládačku barevných políček a lesů. Mohutný tok řeky Tejo mu neklamně dával na srozuměnou, že se za chvíli už vysune podvozek a budou přistávat na mezinárodním letišti v Lisabonu.

Měl štěstí, že seděl u okénka na pravé straně. Stroj se nesl na zálivem širokého toku Tejo a naklonil se na pravou stranu, jako by se chtěl uložit nad městem. Helbig měl celou aglomeraci jako na dlani. Modrá plocha zálivu přecházela do pobřeží rušnou třídou Ribera das Naus, a pak se letadlo neslo až nad zelenou plochu Parque Florestal den Montsanto, srovnalo se, zarachotilo pod křídly vysunutím podvozku a od jihu klesalo nad nějakým jiným parkem a bezpočetnými střechami na plochu letiště. Jemné drcnutí, a pak prudké brždění.

Vystoupil do haly letiště a s radostí shledal, že to ustoupilo. Takže jenom v letadle? Zdálo se, že to přichází jenom tehdy, když letí. Změna tlaku? Ať je to cokoli, Robert Helbig byl šťasten, že nemusí ustavičně škubat hlavou. Jak by to vypadalo, až bude přednášet své sdělení?

To nebyl tik. Byl to nějaký reflex. „Záhadný letadlový reflex“, řekl polohlasem sám k sobě, když u karuselu čekal na zavazadlo. Nikdo mu nerozuměl.

Vyšel do nádherného dne zalitého sluncem a do plic nasál slaným přívalem vlhký přístavní vzduch, rozpálený jižním sluncem portugalské metropole. Bylo květnové dopoledne, právě tak čas na lehký oběd, ještě před tím, než mávne na taxíka a nechá se dovézt na Avenida Frei Miguel před hotel Lutecia.

Pominulo to. Inženýr Helbig chtěl na celou svou trampotu zapomenout, hodit to za hlavu. Jenomže už nebylo tak snadné vymazat úporně se vracející podivnou potíž. V Lisabonu byl potřetí a začínal se tady orientovat. Věděl, že když projde až na Avenida de Berlim, nechá po pravé straně rozlehlé parkoviště a kolem kruhového objezdu dojde až na malé náměstíčko, kde se může rychle a levně najít. To si pamatoval.

Zelený záblesk vpravo někde nad parkovištěm, Bert trhl hlavou. „To snad ne!“ zlobil se sám na sebe! „Jak to, že to nedovedu ovládnout?“ Pokazilo mu to náladu. Prošel kolem rušné třídy až na kruhový objezd, a pak dál trochu doprava a ovanula ho příjemná vůně čerstvé paely. Tak za tou by se otočil rád. V tu chvíli si to uvědomil. Ano, nikdy tím klamným podnětem nebyl třeba

čichový vjem. Jen zdánlivý zvuk a nebo nějaký zrakový prelud. V každém případě, ta vůně klamná nebyla, dovedla ho spolehlivě až do malé restaurace.

Pondělí, 8. září 2008 – 22:33, Poprad

Bylo to skvělé setkání. Deset let. Marie byla nadšená a vůbec nelitovala, že jela takovou dálku. Deset let od maturity.

„Tak já už opravdu musím jet. Teď fakticky, fakticky, fakticky,“ smála se, „půl jedenácté! Chtěla jsem vyjet před devátou!“

„Jak bys mohla?“ smál se Petr Mahler, „vždyť to víš, že jsem tady kvůli tobě!“

„Nekecej, nekecej ty vypravěči, teď jsi to říkal tady Janě.“

„Ano, jenomže jsem se koutkem oka díval na tebe, Maruško.“ Držel skleničku a trochu se potácel.

„Jasně a tím druhým ses díval tady na Katku,“ všichni měli výbornou náladu. A účast byla excelentní. Z dvaceti devíti přišlo dvacet čtyři.

„Já jsem moc ráda, že jsem tady byla, chtěla bych tady zůstat až do rána, nebo až Marek vystřízliví...“ smála se Majka.

„...aha, myslíš do Vánoc teda,“ řekl Petr.

„...přesně. Jenomže já musím být zítra v deset v Ústavu. To nejde jinak. Moc se za to omlouvám, děkuji za ty fotky...“ už po několikáté se snažila vysvětlit svůj odjezd.

„Ty to myslíš vážně, Majko?“ vykulila oči Katka, „to chceš teď na noc jet z Popradu až do Prahy? To je šílenství!“

Honza Pilát, který vybrousil své hudební talenty až do úspěšné jazzové kapely, k ní natahoval ruku s céděčkem.

„Počkej, já ti dám to naše céděčko. Budeš si ho cestou poslouchat a to tě udrží...“

„...vždyť už jsi mi ho dal.“

„No, ano...tak si pustíš jednou to a pak tohle.“

„Ty seš praštěnej, jako jsi vždycky byl, Honzo,“ smála se, „to si mám pustit ty stejné skladby z toho jednoho, a pak z toho druhého?“

„Ne, vůbec ne. Z každého dvakrát. Ne, třikrát. Prostě si to vezmi, tady máš ode mně i s věnováním.“ A otevřel krabičku, aby přímo na lesklou plochu disku trochu těžce napsal nesmyslnou fixkou: *Majce Brázdilové, která mě inspiruje, věnuje Honza Pilát.* Zavřel průhlednou krabičku, podal Majce a objal ji.

Vzala si lehký kabát, ohlédla se na prořídrou, ale stále dobře rozjetou společnost, zvedla ruce na pozdrav a v odpověď uslyšela mnohohlasé ‚ahóooj‘.

Vyšla do chladného večera a pěšky se vydala k autu. Ulice už v tu dobu byla ztichlá a tak Majku trochu polekal ten náhlý přechod z rozesmáté společnosti do ozvěny vlastních podpatků. Za roh do Bernolákovy, a pak ještě kousek a tam stála její nová černá škodovka Fabia. Cítila se bezpečně, až když za sebou zavřela dveře a nastartovala.

Celý interiér tak krásně voněl novotou. Nikdo ji neviděl, tak trochu pohladila volant a usmála se. Pomalu se odlepila od okraje a vydala se směrem ke kruhovému objezdu a pak dál po Partizánské. Provoz byl mírný a škodovka jela sama.

Musela se znovu rozesmát, když si vzpomněla, jak Jirka Bour vyprávěl své příběhy. Věděla, že si je přibarvil, ale to vůbec nikomu nevadilo. Projížděla osvětlenou ulicí a s chutí si znovu přehrávala Bourovo vyprávění. Jeho tchyně přijela k nim na návštěvu a postavila si, jak vyprávěl Jirka, igelitovou tašku s halenkou z čistírny na zem před komoru. Jenomže podobnou tašku měl připravenou na odpad on. Tu ale už stačila Magda, jeho žena, vyhodit. Tak stál v komoře a házel ohnuté dráty, rukavice od oleje, nálevku na petrolej a staré šrouby do tašky, přímo na halenku. Pohvizdoval si a podle svého vyprávění měl skvělý pocit z dobře vykonané práce. Přesně do chvíle, kdy chtěl tašku vzít a vyhodit. Pochopil svůj omyl a polohlasem tehdy řekl: „A

do prdele.“ Tiše se sklonil a začal jednu ohavnost po druhé vytahovat z tašky. Z vedlejšího pokoje se mezitím opakovaně ozývala jeho žena Magda: „Jiříku, tak pojď přeci za námi. Tu kávu budeš mít úplně studenou.“ Snažil se odpovědět nenuceně, a tak zavolal směrem k pokoji, obě ruce potřísněné zločinem: „Ano, ano, už běžím, jenom to tady dokončím...”

„...a nechceš, abychom ti šly pomoci?“ nabízela Magdina matka.

„Ne, né,“ vytřeštil oči do tašky Jirka, „už to bude!“ Vylovil z tašky zmačkaný smirkový papír, kterým obrušoval olej ze šroubováku. Ležel přímo na límečku. Pomalu sáhl pro halenku a spatřil límeček, který mu žaloval svůj šeredný osud. Jirka Bour, jak nám vyprávěl, pokračoval zděšeně v samomluvě: „...týýý vole.“

Z pokoje se v odpověď ozvalo docela nemístně: „Voláš nás, Jiříku?“

„Ne, nevolám...“ snažil se zabránit invazi, „už jdu.“ Pomalu vrátil halenku do tašky, odklidil stopy po svém zločinu, tašku postavil ke dveřím přesně jak byla, šel si umýt ruce, potichu zavřel komoru a už si nepohvizdoval.

Připojil se k oběma dámám v pokoji ke kávě a usmíval se jako batole na první sních. Protože obě dvě brebentily jedna přes druhou, nemusel nijak zasahovat a jen otáčel s příkyvováním hlavu nalevo a pak napravo.

Pak se tchýně zvedla. Odešla do předsíně a chvíli bylo ticho. Jirka Bour se příjemně culil na Magdu a jemně cinknul šálkem o talířek, jako na vznešeném banketu. Po chvíli hrozivého ticha se ozvalo směrem od komory nemelodickým falsetem: „No tohle? To jim tam půjdu omlátit o hlavu.“ Magda ještě nevěděla, o co jde. Jirka se na ni nevinně podíval, pozdvihl udiveně obočí, pak svrástil čelo v upřímné starosti a naklonil hlavu ve zvědavém úžasu za tím falsetem.

Otevřely se dveře a vešly natažené ruce s halenkou. Za nimi rychle kráčela celá tchýně.

„Magdičko, na tohle se podívej! Nevědí už, co by za to vyčištění chtěli, a pak ti dají tohle to!“ třepala halenkou Magdě těsně před obličejem. Jirka držel svůj šálek kávy s lehce zdviženým malíčkem a sledoval jednu a druhou, jak hodnotí tragédii. Tchýně pokračovala: „Tohle jim nedaruju. Jdu tam hned! Teď hned. A vedoucí mi to odstraní sám osobně.“ Kroutila hlavou a zblízka zkoumala límeček. Hodilo se v tu chvíli, aby Jirka vstal. Podíval se na límeček a řekl s opovržením: „Che!“ a zavrtěl hlavou, protože se vrtělo hlavou.

„A tak to né,“ mumlala teď už teď jen pro sebe tchýně a rychle skládala halenku, která mlčela jak špión a nic neprozradila, „já tam jdu rovnou. Tak buďto tam čistí a nebo sviní. Tak ať si to napíšu na firmu jasně.“ Jirka Bour odložil svůj šálek na stůl a pomalu doprovázel obě rozhořčené ženy do předsíně. Tchýně se rychle obouvala a opustila byt tak kvapně, jak to ještě nikdy nezažil. Jirka říkal, že si v tu chvíli pomyslel něco o dvou mouchách jednou ranou a šel dopít kávu.

Majka se musela smát hlasitě, i když byla v autě sama. Minula už Podtatranskou a mířila dál a dál směrem k podjezdové křižovatce, po levé straně minula svítící budovy a dál směrem na Svit.

Jelo se jí dobře. Provázela ji nálada večerní společnosti. Vlastně se ti spolužáci nezměnili. Vůbec to nedělalo dojem, že by měli mít rozum, když jim všem už pomalu táhne na třicet. Bylo krátce před jedenáctou večer. Majka vedla svou škodovku a těšila se, že až opustí Poprad, založí si do přehrávače to cédéčko. Jedno nebo to druhé. Podívala se na sedadlo vedle sebe na dvě stejná cédéčka a neubránila se smíchu. Minula nějakou odbočku, za mírnou zatáčkou doleva chytila volant koleny, vyjmula disk z krabičky a jemně zasunula do přehrávače. V autě už v tu chvíli bylo příjemně teplo z reproduktorů se ozval saxofon. Majka pokývala hlavou a docela tiše sama k sobě řekla s úsměvem: „Pilát...dobrej.“

Pondělí, 5. května 2008 – Lutécia

Nebylo těžké chytit taxíka. Bylo nádherné odpoledne a inženýr Helbig se cítil spokojený.

Z připravované přednášky měl dobrý pocit, právě si pochutnal na vynikající paelle a dopřál si i

sklenku vína. Proč ne. Všechno by bylo v pořádku. Až na tu nesmyslnou potíž. Co to jenom může být? Asi nejlepší bude, když to prostě hodí za hlavu. Když se nebude pozorovat, tak to třeba přejde. Snad.

Kudrnatý řidič s mohutným černým knírem mu náladu vylepšil a dal mu zapomenout na ty komické reflexy. Rozesmátý, přibližně taky kolem šedesátky, svým celkovým nadšením dělal dojem, že něco slaví. Na sobě měl květovanou havajskou košili a vítal Helbiga jako starého kamaráda, na kterého dlouho čekal. Jeho angličtina byla roztomilá.

„Prosil bych k hotelu Lutécia...“ Řidič stáhl zvuk tremola na mandolíny, proudící z rádia v palubní desce a ujistil se:

„De Sul jste říkal? Residencia de Sul?“ Helbig zůstal trochu zmatený. Nebyl si jistý, co vlastně řekl, a chtěl zopakovat jméno hotelu, ale teď mu to vypadlo z hlavy. Přemýšlel, soustředil se a najednou se polekal, že to nedá dohromady.

„Ne, ne...Luna...Lukrecia...Linás...“ Jak to, že to bylo pryč? Vždyť to teď řekl!

„Aha,“ zaradoval se řidič, „Sete Colinas? Hotel Sete Colinas na Avenida Almirante Reis?“ Inženýr Helbig najednou skutečně nevěděl. To jméno se úplně vypařilo. Pocítil úzkost, že tady uprostřed Lisabonu je ztracený. Že zapomněl to nejdůležitější. Jméno hotelu. Snažil se vybavit si to slovo, ale čím víc na to myslel, tím ztracenější bylo. A řidič se nijak netrápil. Měl výbornou náladu a přihazoval jména na výběr. Zhoršoval to: „Je to Olissippo Marques de Sá? Nevíte? Neříkal jste Olissippo?“ Inženýr Helbig byl nadobro ztracený. Trčel v taxíku, stáli na místě, motor běžel a on nevěděl, kam vlastně chce jet.

„Ne, to je nějaké ženské jméno. Zní to jako ženské jméno,“ snažil se o záchranný kruh.

„Aha,“ radoval se řidič a zjevně se bavil, „takže Marisela! To bude Marisela!“ Helbig mlčel. A přesně v tom okamžiku mu něco slabě zazvonilo za hlavou. Otočil se za zvukem a – jasně, žádný zvonek, nic. Nic! To je k vzteku. Co to s ním je? Co se to jenom s ním děje? Robert dělal jakoby nic, usmíval se, ale bylo mu z toho na nic. Řidič se k němu otočil, poznal z Helbigova výrazu, že on to šprýmování nesdílí a pokračoval změněným tónem: „A můžete se někam podívat?“

„Samozřejmě,“ že ho to nenapadlo dřív, hned ho to mělo napadnout, „tady to mám,“ a vytáhl z kapsy složený papír. „Lutécia. Hotel Lutécia, prosím.“ Vydechl úlevou.

Vůz se rozjel a kudrnatý řidič přestal mluvit, cítil, že možná přivedl svého pasažéra do nepříjemné situace. Inženýr Helbig se díval po okolních domech, květinách a zeleni všude kolem a vdechoval slaný přímořský vzduch. Nebylo mu řeči. Snažil se zapomenout na tu nenadálou příhodu. A nebo alespoň přijít na to, co to může být. Nějaký parazit v mozku? Nebo virus? A nebo nějaký...bál se na to pomyslet...nějaký nádor? Začínal si uvědomovat, že přehlížet to asi není správná cesta.

Jeli jenom kousek. Opravdu tak blízko letiště, že to snad ani nestálo za to jeho trápení. Vždyť by to došel i pěšky. Zastavili před hotelem a inženýr Helbig s úlevou vzhledl na bělostnou fasádu strmící k nebi. Zaplatil a uvědomil si, že možná vzal tomu bujarému kudrnáči za volantem taxíku náladu. Určitě poznal, že s ním není něco v pořádku.

Inženýr Robert Helbig vstoupil do haly. V chladném prostředí na bezvadně naleštěné podlaze a obklopený chromovanou elegancí se cítil bezpečně. Mimoděk očekával, odkud se ozve ten neexistující ošidný zvuk a nebo neexistující záblesk. Byl rozhodnutý tomu čelit a neobrátit se tím směrem. Až něco cinkne, zaševelí nebo blýskne se či přeletí, bude to ignorovat. Neohlédne se. Ví, že to je podivný prelud, kterému nemůže být tak otrocky poslušný. Vyčkával, ale nic. Bylo to pryč. Že by nadobro? Možná. Třeba to byla jen taková přechodná porucha.

Báječná nálada, která k Portugalsku patří stejně jako moře a slunce, se vrátila. Přešel k recepci a docela rád by ještě nějak dal najevo tomu černovlasému šoferovi, že už je zase veselý kumpán pro každý špás. Lutécia! Samozřejmě, jak mu to mohlo vypadnout. Lutécia, pampa dam pampa dam.

„Prosil bych ubytování na čtyři dny, mám zde rezervaci,“ hlásil radostně, podal červovlasé recepční za pultem svůj pas a bleskově sjel očima po třpytících se náušnicích a stylově shodném náhrdelníku. Tak to má být, pomyslel si.

Teď už snad všechno půjde hladce. Inženýr Helbig se snažil žít už zítřejší konferencí. Byl rád, že jeho přednáška jde na řadu hned první den. Bude mít víc klidu na ostatní přednášky, na sebe a na Lisabon.

„Budete chtít pomoci se zavazadlem?“ Jak se může takhle ptát? V šedesáti snad ještě člověk je schopen zvednout svůj kufr.

„Nesmysl, kdepak.“ Odmítl jednoznačně a na důkaz své antické bujnosti sáhl po uchu kufru a s trhnutím se ho snažil nazvednout. Nevšiml si, že se spodní část kufru zachytila o okraj recepčního pultu a držela jako přibitá. Snažil se soustředěným úsilím napřít všechny svaly, aby zavazadlo odtrhl od země. Že by tak zeslábl? Drželo na zemi a... zelený záblesk vlevo za hlavou, zašustění podzimního listí vpravo! Otočil hlavou tam a zpátky. Nechtěl. Nechtěl, věděl, že to je přelud. Nechtěl se tam ohlédnout, ale bylo to mimo jeho moc. Pustil kufr a až teď si všiml, že se zachytil za řemínek. Tak nemožně si přivodil tu halucinaci.

Přivodil! To bylo to slovo. Přivodil si ji. A ztrapnil se.

„Jste v pořádku?“ Ptala se půvabná recepční inženýra Helbiga, zrudlého teď v obličejí a s naběhlými cévami na krku.

„Ano, ano,“ odpovídal nejistě, či spíše trochu podrážděně, „zachytilo se mi to tady...“ vysvětloval a cítil se trapně a směšně. Pár lidí se ohlédlo.

„Tady to je váš pokoj,“ řekla po chvilce rozpačitého mlčení Portugalka za pultem, podala Helbigovi malou obálku, a pak pokračovala naučeným řetězem informací o dalších nabídkách hotelu.

Lutécia je sympatický a vřelý hotel. Bert Helbig se ve výtahu vydýchal a těšil se na výhled přes lisabonské střechy. Všechno bude dobré. Zítra začne konference a všechno vpluje do běžných kolejí. Možná se potřebuje jenom uklidnit, myslel si. V souvislosti s tím mu ale běželo hlavou, že možná je na stopě příčině svých trampot.

Pondělí, 8. září 2008 – 23:07, Štrba

Majka spolehlivě vedla svou Fabii táhlou levou zatáčkou a ve tmě spíše tušila, než viděla, zalesněné svahy po levé straně. Lesnaté stráně ustoupily a následovala mírná pravá zatáčka. Vlevo viděla světla Štrby a do uší ji příjemně promlouval hlas Honzy Piláta. Musela uznat, že jeho kapela hraje dobře, šlape tak, jak dixieland šlapat má. Musela se usmát, když ji napadlo, že si skutečně může pustit obě dvě cédéčka. Je to dobrá hudba.

Její osamělé reflektory se natáhly do rovinky za Štrbou a Majka jela dál a dál. Bude se to líbit klukům, napadlo ji. Měla na mysli všechny tři. Svěho muže Vaška a malého Jiříka a Tomíka. Sáhla po mobilním telefonu na sedadle, stáhla zvuk a zmáčkla jediné tlačítko, za nímž se skrývalo celé číslo domů. Krátké zazvonění a vzápětí se ozval hlas:

„Brázdil.“

„Nevzbudila jsem tě?“ začala otázkou, tak obvyklou a přitom vlastně v tu chvíli už zbytečnou.

„Kdepak, Majko, čekám na ten telefon. Zůstala jsi v Popradu přes noc?“ V tom hlase byla obava.

„Nemohla jsem, Vašku, víš, že to nešlo, musím být v deset v Ústavu. To nešlo jinak, sama jsem tam to setkání svolala.“ V telefonu bylo chvíli ticho, a pak Vašek doplnil.

„Moc z toho radost nemám, Majko.“ Znovu se odmlčel a pokračoval: „A kde už jsi?“

„Za Štrbou. Vlastně nedaleko, okamžik, teď to vidím, kousek před Važcem.“

„Majko moje!“ vykřikl Vašek, „Ty jsi teprve před Važcem? Někde určitě musíš přespat. Vykašli se na ten zítřek. Já tě omluvím...“

„...Vašku, neboj se, jede se dobře, silnice suchá, je to fajn. Poslouchám si tu Pilátovu kapelu. To se ti bude líbit. Neboj se. Za chvíli jsem ve Važci.“ Rozhlížela se po temném okolí, zatímco její škodovka spolehlivě následovala dva světelné kužely. Sama na silnici.

„Majko, jed' opatrně,“ vzdal to její muž. Nemohla vidět, že si ustaraně drží v dlani čelo, vrtí hlavou.

„A co kluci, spí už?“ obrátila trochu řeč Majka. Vašek vzdychl a odevzdaně řekl.

„Ano, ti už spí. Čekali asi do půl jedenácté, ale pak usnuli na židlích v kuchyni. Tak jsem je oba dva uložil. Jiřík se trochu bránil, ale Tomík usnul jak dřevo.“

Táhlý levý oblouk a někde vlevo Važec. Tady potkala tři auta těsně za sebou. Pomyslela si, že ti dva vzadu asi pěkně nadávají na toho prvního. Vlekl se, jako by táhl kombajn.

„A co jste měli k večeři?“ Té otázce se Vašek musel smát.

„Co myslíš, Majko...uhodneš to?“ Teď se rozesmála ona. Trojice aut ji minula a Majka na dlouhé silnici opět osaměla.

„Delikatesa párková?“ hádala.

„Zásah!“ radoval se Václav, „ty znáš moje menu.“

„To jo! Tak až přijedu tak vybočíme z tvého jídelníčku, přijímáš?“ oba dva se smáli a z Václava ta obava už trochu opadla.

„Ještě si to rozmyslím. Tak jed' opatrně, Majko. Těšíme se na tebe. A zavolej úplně kdykoliv. Budu mít telefon pořád u sebe.“ Tlačil sluchátko k hlavě.

„Neboj se, Vašku,“ podívala se na hodinky, „myslím, že před šestou ráno bych mohla být doma. Aby k snídani nebyly párky.“

„Tak fajn, měj se pěkně a ozývej se.“

„Budu, Vašku. Ahoj a dobrou noc. Nedělej si starosti, ať se vám všem třem něco pěkného zdá a uvidíme se ráno.“ Složila telefon, odložila ho vedle sebe.

Dva osamělé světelné kužely, Majka za volantem a vjížděla do volné pravé zatáčky. Za ní pak rovinka vedoucí k Východné. Pustila dálková světla, široko daleko nikdo, před ní i za ní prázdná silnice E padesát. Fabia polykala měkce kilometr za kilometrem, zatáčku za zatáčkou a uvnitř příjemná jazzová hudba.

Co to vyprávěl ten Jindra? Snažila si vzpomenout. Ano, s tou jejich holčičkou. V duchu slyšela Jindrův hlas.

„...to bylo jako osud.“ Seděl v tu chvíli jenom s ní a ještě s Petrou Malinovou v křesílkách. Majka brčkem cucala svůj jablečný mošt, ale na Petře, a zrovna tak i na Jindrovi, bylo vidět, že nějaké víno už ochutnali. Jindra mluvil pomalu, možná z toho vína. „...vy to někteří víte, jak to bylo s Ríšou. Víš, někteří lidé se tomu vyhýbají, když na to přijde řeč.“ Srknul si trochu vína, „jenomže nám řekli psychiatři, že o tom máme mluvit. Že o tom musíme mluvit,“ potom zpomaleně zažmoulal rty, těžce olíznul, jak se to po víně někdy dělá, zpomaleně mrknul a pokračoval.

„Ríša se utopil tak, že to nikdo dosud nepochopil, jak se to vlastně stalo.“

Majka hleděla do dálky za světlem reflektorů, jak ji vedly do táhlé levé zatáčky. To už bude asi Východná, napadlo ji.

Když si uvědomila, jak se podle Jindrova vyprávění Ríša utopil, vlastně to násobilo tu tragiku. Jindra nad svou sklenkou vyprávěl večer Petře a Majce to, co vyprávěl možná už tisíckrát před tím.

„U švagrové jsme tehdy byli. To byla neděle,“ znovu se napil vína, „našli jsme ho obličejem dolů v plechové nádržce na vodu. Pro napájení kachen. Ležel tam na bříšku, v jedné ruce ještě lopatku.“ Napil se a kroutil hlavou a díval se do země.

Projela zatáčkou a vlevo viděla světla. Možná už vstávají, napadlo ji. Bylo pořád ještě před půlnocí, pořád ještě pondělí. Tak to pravděpodobně asi ještě nespí. Ostatně, napadlo ji, to asi stejně budou vstávat docela jiní lidé, než ti, kteří ještě ponocují. Myšlenky ji zavedly zpátky k Jindrovi.

„Ano, Moničku jsme adoptovali kvůli Ríšovi. Tak jsme to chtěli oba.“ Dopil svou skleničku a dodal, „kdo by si mohl pomyslet, že Monička se utopí taky. Taky jí byly tři roky. Utrhl se s ní kus

břehu. V potoce. V potůčku. V úplně malém potůčku.“ Brada se mu rozvlnila a Majka ani Petra nevěděly, co mají odpovědět. Ale zdálo se, že Jindra ani nic nečekal. Chtěl to říct.

Cédéčko pořád hrálo, světla z Východné nechala za zády, a pak se už É padesátka mírně vinula mezi zvlhčenými poli. Uvažovala o tom, jak nikdo z těch kluků a holek na maturitním potítku netušil, kudy je ta cesta povede.

Nechtěla si ale odnést smutný dojem. Byla ráda, že se může těšit na Vaška a na Tomíka s Jiříkem. Určitě připravili nějaké jejich překvapení. Vždycky to dělají, když se odněkud vrací.

Na tom setkání bylo spousta legrace. Však bude mít fotografie. To je výhoda digitální doby. Už zítra najde v e-mailové schránce fotografie z toho vynikajícího večírku.

Sama krájela noční kilometry a cédéčko mělo pořád co nabídnout.

Dovalovo, silnice, zatáčky, jedno auto proti ní, jela dál a dál. Liptovský Peter, Podtureň, snažila se číst ukazatele. Dobře se jí jelo.

Úterý, 6. května 2008 – Konference

Přesně deset hodin třicet pět minut. Po ránu se daří na většině konferencí a sympozií dodržovat časový plán. Odpoledne, zákonitě a nenapravitelně se uvede v činnost systém chůze proti pohyblivým schodům. A pět minut zpoždění byl začátek toho procesu. Skutečným hlavolamem zůstává, jako to, že nakonec celý program skončí tehdy, kdy má. Jako zásahem Deus ex machinae se vždycky stane, že jedno sdělení vypadne a pomyslný vagón je zpátky v kolejích.

„A nyní bych prosil pana inženýra Roberta Helbiga z České republiky, aby nám přednesl své sdělení.“ Helbig vstal a blesklo mu hlavou, že Power Point a celou projekci si vlastně nevyzkoušel a neví tedy, jestli bude kompatibilní s jeho souborem. To ho na malý okamžik znervóznilo a v témže okamžiku mu vlevo za hlavou přeletělo hejno ptáků. Ohlédl se tam dříve, než si stačil uvědomit, že musí jít o přelud. Ne, nedokáže to ovládnout, kdyby dělal, co dělal. Dříve, než si stačí cokoli uvědomit, už pohne hlavou za vizuálním vjemem nebo za zvukem. Postupoval k pultíku a dal signál do projekce. Teď jenom věřil, že ho nebude během přednášky provázet ta patálie a nezmaří celou prezentaci tím, že se posluchači budou soustředit na jeho úlekové pohyby. Sklepl papíry, ohlédl se na plátno, kde se tyčily známé obrovské sochy v Abu Simbel.

Okamžikem, kdy se rozpovídal na své téma, ztratil veškerou trému, ani stopa po nějakém ostychu, pramenícím z přednášení na veřejnosti. Byl ve svých vodách. Vlastně tak trochu doslova. S angličtinou nikdy problém neměl.

„...protože určující role původního říčního koryta je dána zejména tím, že podloží je zde jiné než geologická stavba erodovaných vrstev v okolí původního toku...“ Graf za grafem, fotografie za fotografií a schéma za schématem. To je obor, který Bert ovládá. Přesně ví, o čem mluví. Power Point pracuje dokonale a podle pokynů, projekce je krystalicky čistá a zdá se, že posluchači jsou skutečně duchem přítomni. Ohlížel se na plátno, pak do auditoria a vytištěnou předlohu mohl opustit na dlouhé statě.

„...teplota, která se různí v jednotlivých přítokových proudech se nemísí okamžitě. Udrhuje svůj koherentní směr v závislosti na iniciální rychlosti a také objemu proudu. Proud s sebou nese i teplotu, a zde, ...prosím o další schéma, ...a zde, jak ukazuje barevný termografický diagram...“ Mluvil s chutí a přesně.

Není časté, že se přednášející těší na dotazy. To ale nebyl tak docela případ Helbigův.

Slychával od přátel mimo obor, že geologie musí být suchopárná. On si to nemyslel nikdy. Ačkoli toužil po environmentálním zaměření, našel v hydrologii obor velice živý, jako voda sama. Namítal proto svým přátelům, že on se zabývá oborem nikoli suchopárným, alébrž mokropárným. A to už je pak něco docela jiného. A že do žádného jiného oboru se nemůže skutečně ponořit lépe než právě do hydrologie. Jednou se pořádně nasmáli, když právě tuto námitku vmetl svému dlouholetému příteli, který je gynekolog.

„...chtěl bych vám poděkovat za pozornost a popřát nám všem mnoho nových a zajímavých sdělení na letošní konferenci. Děkuji.“ Bezzvadné, skvělé, hladké, úderné, odborné, profesionální. Předsedající se obrátil do publika: „Děkuji za nás všechny inženýru Helbigovi, už jsme si v jeho případě zvykli na vysoký standard. Teď prosím o dotazy z publika.“ Podíval se na hodinky, aby tak trochu dal zdvořilou cestou najevo, že dotazy očekává spíše v uzlíčku než v nůši.

„Juan Martínez, Salamanca. Uvádíte, jak se frikční faktor na žulovém podloží liší v závislosti na teplotě podloží i teplotě vodního proudu samotného. Chtěl bych vědět, zda jste zvažoval i vliv civilizačních emisí do vody v souvislosti s frikčním faktorem.“

„To je voda na můj mlýn,“ řekl Helbig a auditorium se zasmálo hydro-metafoře. Jasně a zřetelně formuloval, opíral se o literární prameny a během čtyř minut dokázal vyložit problém a odpovědět na otázku. Padly ještě dva dotazy a následoval potlesk.

Teprve když se pohodlně posadil do křesílka, přednášku uložil do zelené plastické složky a zadíval se na docentku Helgu Hartstein z Bonnu, uvědomil si, že ho celá ta prapodivná porucha docela opustila a ušetřila ho během přednášky.

Mohl o tom nerušeně uvažovat. Stalo se mu to dvakrát v letadle. Nejdřív, když cestoval do Vídně a teď do Portugalska. Koncem dubna se mu to stalo taky. Kdy to jenom bylo? A jak to vypadalo? Už to vypustil z paměti, ale určitě by si měl vzpomenout a najít společného jmenovatele. Nějaká spojitost tady musí být. Uvažoval typicky vědecky. Příhod měl během té nedávné doby tolik, že už může dojít k nějaké statistické významnosti. V tom dubnu. Dvakrát těsně za sebou, ano, dvakrát těsně za sebou. Zeťák Milan mu tehdy řekl, že jejich tříletá Věruška bude muset jít na operaci. Nechtěl připouštět slovo operace, ale o operaci šlo. Odstranit mateřské znaménko z břicha palce. Šlo o tu lokalitu. Ano, tehdy se polekal.

„Poslouchej, Milane,“ ptal se ho tehdy, „díval ses na ty pooperační výsledky? Pamatuješ, jak jsme o tom mluvili.“

„Ptal jsem se jich na to v nemocnici,“ taky měl obavy, „řekli mi, že ta trvalá expozice, to trvalé dráždění a mikrotraumatizace převažují. To je všechno, co vím. Myslím, že nemáme jinou volbu.“ Helbig tehdy mlčel. Nikdy nebyl příznivcem pokoušení pigmentového naevu. Tady ale hrozilo, že traumatizace by byla opakovaná, trvalá a není způsob, jak tomu zabránit.

V tom okamžiku zahlédl vlevo u hlavy utěrku nebo ručník. Trhnul tam hlavou, ale nic jiného než on s telefonem v ruce, už místnosti nebylo. Přelud. Nevěnoval tomu pozornost, ba dokonce to ještě tehdy ani nepropojil s vídeňským letem. A v zápětí znovu. Zeť mu tehdy řekl, že Věruška je nachlazená a má teplotu a operace se bude muset odložit. Jenomže ten chirurg, co to měl dělat, odjíždí na dovolenou do Dominikánské republiky, a tak nezbyvá než se rozhodnout, jestli počkat, až se vrátí, nebo nechat operovat někoho jiného, a nebo by měla jít na operaci nachlazená. Ani jedna možnost není ideální. Ano, přemýšlel o tom, hledal nejlepší radu pro vnučku. Tehdy se to stalo znovu. Měkký akord někde vpravo. Otočil se tam úplně mimoděk. Nic, žádná hudba, ticho.

Pak měl nějakou dobu klid, o výsledku operace se dověděl, až když už bylo po všem. Počkali, až se Věruška uzdraví, a operaci velice dobře udělala primářka Zezulová. Žádné reflexy, žádné škrubání hlavou, žádné přeludy.

Až zase cestou letadlem. Takže už ví. Je to častěji a častěji. Tedy by neměl řešení odkládat. Byl tehdy ve stresu, pod určitým psychickým tlakem. Stejně jako s tím taxikářem, když mu vypadlo jméno hotelu. Lukrécie, ne Lucieta, ne. Leticie ... Jak se jmenuje ten hotel?

Seděl řadě mezi posluchači v sále a nad hlavami všech se nesl hlas docentky Hartsteinové Robert Helbig přemýšlel nad tím ztraceným jménem hotelu. Někdo mu tlesknul za uchem.

Prudce se ohlédl, kdepak, všichni ruce v klíně a nebo zapisovali.

Inženýr Helbig byl z toho právem velice nešťastný. Takhle přece nemůže existovat,

Ano, takže nejistota, obava, stress. Ale co to letadlo?

Lidé zatleskali a předsedající se obrátil do publika: „Má někdo nějaké dotazy?“ Bertovi bleskla hlavou směšná představa. Vstane a poprosí paní docentku, jestli by nebyla tak laskavá a celý

ten svůj plk mu nemohla zopakovat, že on neposlouchal ani jedno její slovo. Už to viděl. Ona vlídně poodejde od stolku směrem k němu, pravou ruku ta stařenka ohne v lokti směrem k němu a na ní nechá vzhůru trčet jen prostředník. Levou rukou si čapne biceps té pravé. A pak ještě řekne: „Figu borovú!“ Zamítl to.

V letadle se mění tlak. Třebaže je trup hermeticky uzavřený, tlakové změny nastávají, to už je fyzika. A při stresové, adrenalinové reakci právě tak. Tlak. Krevní tlak. S krevním tlakem není špás. Zná lidi, co měli vysoký krevní tlak...v tom okamžiku přeletěla nad sálem někde vpravo stříbrná vážka. Helbig se za ní hbitě ohlédl, ale žádnou vážku neviděl.

Pondělí, 8. září 2008 – 23:34, Liptovský Mikuláš

Provoz trochu zhoustl. Majka to přivítala. Za ni se pověsil nějaký nervózní závodník. Nalepený na její nárazník s ostře modravými reflektory. To vypadá na bavoráka, pomyslela si. Před ní se rozlila světla Liptovského Mikuláše. Tolikrát si říkala, že by se sem chtěla podívat. A ne jenom projíždět jako už častokrát. Skutečně tomu městu věnovat čas. pomyslela si s úsměvem, že na noční turistický výšlap to nevypadá ani dnes. Proti ní směrem od Mikuláše jela kolona.

Automobily se musely nachytat už před drahnou chvílí. Stačí jeden kamion s vlekem, a už je na špici kolony. Jak snadno se vyhrává. Být nejpomalejší ho vyneslo do čela. Zajímavá životní teorie.

Teprve až poslední vůz kolony minul Majčinu Fabii, mohl ten zuřivec za ní sešlápnout pedál a ve vzteklém rámusu ji předjet.

„Blbče,“ ulítko jí polohlasem. Jen aby mu to srdce, co mu tluče v rytmu čtyřtaktu motoru, vystačilo až do konce té jeho závodní trati.

Majka se pravou zatáčkou v mírném oblouku dostala téměř na dotek městu. Jako by se jí nabízelo k návštěvě. Hrstka paneláků, za chvíli další a za nimi město. Nechala je pozvolna odplout do tmy a pokračovala dál. Reflektory opět osaměly a černá Fabia rozbalovala tmu před sebou a nechávala ji za sebou zase zavřít. Vlastně by uvítala, kdyby nejela tak sama. Oči jí sklouzly doprava na tichou a temnou vodní plochu a říkala si, jaké štěstí mají ti Mikulášané. Usmála se nad tím slovem. Začátek září, voda je možná ještě po létě teplá. Asi by se nic nestalo, kdyby zastavila, jen tak tam skočila si zaplavat a osvěžená jela dál. Stejně by asi nebyla jediná. A vodník by měl půlnoční program. Tak jí ta myšlenka zaujala, že stáhla nohu z plynového pedálu, ale dřív než stačila nápad uskutečnit, přesunula se vodní hladina do jejího zpětného zrcátka. Majka sešlápla znovu pedál a motor zvedl obrátky.

Při tom množství vody si nemohla nevzpomenout na ten medový zážitek. Jak to ten Roman vyprávěl. Stačilo, aby si ho vybavila při jeho vyprávění a už se musela smát. Tak slušný človíček se z něj vylíhl. Drobný byl vždycky, ale teď to snad vyznělo ještě kontrastněji ve srovnání s ostatními na tom večírku. Jemné rezavé vlásky, malý pihovatý obličej a křehoučké brýle. Nemohl se dát na jinou dráhu než vědeckou. Ano, tak má vypadat matematik teoretik. Zachytila to jeho vyprávění zprostředka.

„Na svatbu má být přece něco vypůjčené, ne?“ ujišťoval se Roman, „tak jsem si půjčil oblek a taky auto. Takový oblek jsem na sobě v životě neměl, vypadal jsem jak Frank Sinatra v nejlepších letech.“ Holky se na sebe podívaly a nedokázaly si tu nejistou pihovitou tvář nějak zasunout do představy Franka Sinatry. Roman pokračoval. „Všechno jsem dal na zadní sedadlo, protože jsem nechtěl, aby se to v kufru pomlátilo.“

„Co jsi tam všechno vzal?“ ptala se Petra.

„Všechno. Ženil se můj nejlepší kamarád a na tom se nešetří. Skleničky, ručně vyšívané prostírání, pět litrů medu, nějaké koláčky a taky jsem vzal pro sebe náhradní oblečení. Na večerní posezení, ne?“

„Tak jsi měl vzít k tomu autu sajdkáru,“ Majka se bavila už jen jak to Roman vyprávěl. „Co jsi to měl za auto?“ ptala se.

„Majko, copak já se v autech vyznám? Ten řidičák mi dali jenom proto, abych se tam už víckrát neukazoval.“ Všichni se smáli, protože Roman za mrňavými sklíčky brýlí pomrkával jako dítě při kouzelnickém vystoupení.

„Ty jsi mu šel za svědka?“

„No ano,“ radostně a s pýchou poskočil na židli. „To je ono, já jsem byl svědek. Zastavil jsem cestou na odpočívadle, abych překontroloval ten svůj pořádek na zadním sedadle. Všechno jsem raději zachytil do bezpečnostního pásu. Podíval jsem se na skleničky, byly celé a v pořádku, to prostírání bylo krásně poskládané, radost se podívat. Na ty koláčky jsem měl chuť, ale nevzal si ani jeden. Každý měl v krabici své místo. Ten med jsem vzal ruky, byla to velká pětilitrová láhev. Řekl jsem si, že víčko utáhnou. Když jsem se na to zblízka díval, zjistil jsem, že ten závit vůbec není dotažený až naplno. Ještě jsem si pomyslel, že mě vedla šťastná ruka osudu při tom překontrolování.“ Holky už tušily, ale potřebovaly to slyšet od Romana, „vzal jsem láhev a chtěl závit utáhnout. Držel ale jako přirostlý. Tak jsem věděl, že to bude nejspíš tím cukrem a pochopil jsem, že ho musím nejdřív malinko povolit. Trošku cuknout zpátky, a pak už to půjde...“, v tu chvíli kolem přecházel Honza Pilát, zastavil se se skleničkou a vyslechl si jen krátkou spršku z Romanova vyprávění, „...tak jsem zabral, abych víčko povolil, ale sedělo jak pijavice. Vší silou jsem se to snažil povolit, cítil jsem jak rudnu a puls ve spáncích...“

„...že jsi při tom neměl nehodu, Romane,“ zasáhl Honza.

„...asi by to bylo nakonec lepší.“ Petra se zajíkala smíchem a vybízela Romana: „Co bylo dál, ty čmeláku?“

„To víčko najednou pustilo a otevřená flaška medu mi vyletěla z rukou. Přímo na to všechno. Med se pomalu začal valit v obrovité slze a tekla do prostírání, do koláčků, rozbila se jedna sklenička a já jsem ještě chtěl zachránit svoje oblečení, kam med ještě nedospěl. Jak jsem si ale klekl na sedadlo, tak se svalilo to prostírání, to bylo totiž nahore. Bylo od medu a přilepilo se na můj půjčený oblek. Měl jsem od medu ruce a už jsem ani nemohl zachránit to náhradní oblečení. Jenom jsem sledoval med, jak se dovalila jeho vlna až k tomu oblečení. Neminul nic. Všechno do něj bylo zalité jak muška v jantaru. Začal protékat a nasakovat do sedadel a zatékat pod opěradla a já jsem tam stál jako dokonalý idiot a jenom sledoval, jak si med sahá pro další oběti.“

„Tak to ses měl opravdu radši posrat.“

„Vždyť ti to říkám. U toho odpočívadla naštěstí kousek dál tekla potok. Já jsem tam všechno nanosil a snažil se to aspoň nějak zjemnit. Tam jsem sundal ten oblek a zůstal jenom ve slipech...“

„...kvůli tomu jsi mě měl zavolat, já jsem tě vždycky chtěla vidět ve slipech,“ hýkala smíchem Petra.

„Večer ještě nekončí, Petro,“ sliboval Roman, „tak jsem u toho potoka na sebe vzal dřín, které měly jen na nohavici máznutí od medu a na holé tělo si vzal bundu. Nic jiného jsem neměl.“

Majka se přistihla, že má na tváři úsměv, jen když si to vybavila.

Bílé světlo reflektorů ostře a pozorně hledělo do tmy a vedlo černou Fabii dál a dál, kilometr za kilometrem. Dlouhá rovná silnice, Majka drží volant a uvažuje, jestli má zavolat domů. Chtěla by slyšet Vaška a říct mu, že všechno je v pořádku, že silnice je volná a že se jí jede pěkně. Dobře ale věděla, jak noční telefonáty dokážou vylekat. A vzbudila by možná Jirku a Tomíka, raději volat nebude.

Před sebou už viděla Ružomberok. Tak to je dobré, pomyslela si. Zpomalila, aby se mohla podívat do očí nočního města. Po pravé straně Váh a zapomenutí noční chodci, Majka vychutnávala atmosféru usínajícího města. Se zájmem sledovala letmé okamžiky života za rozsvícenými okny nalevo. Silnice se na chvíli oddělila od doteku s Váhem, aby se k němu mohla zase připojit. Provoz byl živější a to Majka vítala. Takové to má být, jedni navštěvují druhé.

Ještě skupina paneláků, pár mírných zatáček, jak je diktovala řeka, a za malou chvíli pouliční světla a půlnoční ruch uhasly za červenými světly Majčiny škodovky. Na silnici zůstala sama.

Koně pod kapotou neúnavně hnaly vůz do tmy a soupeřily s řekou. Dva reflektory upřené do dálky, jako by už vyhlížely ten malebný úsek, klikací se pod kopci před Martinem.

Úterý, 13. května 2008 – Sdělení

Bylo načase, aby se Bert doma přiznal. Nikdy nebyl typ hypochondra a své potíže se snažil zakrývat a popírat. Inženýr Helbig byl jedním z těch nešťastníků, co zůstali ve své vlastní mysli švarným a pružným jinochem. Žel, jedna věc je nastavení software na věk jinocha a druhou věcí je selhávající hardware běžící šedesát let. Komické trapno je pak zlomyslně na dosah.

„Jiřinko,“ oslovil svou ženu ve chvíli vhodné pauzy. Dívali se na televizi a brali si jednu sušenku za druhou.

„Copak?“ odpověděla, aniž odtrhla oči od obrazovky. Teprve, když Bert chvíli neodpovídal, obrátila se k němu, „stalo se něco?“

„Já mám pocit, že se mnou není něco v pořádku.“

„Ale proto jsem si tě přece vzala,“ žertovala žena. Bylo jí také téměř šedesát, i ona patřila k těm letorám, které zůstaly v duši mladé, třebaže tělesná schránka se bránila. Ovšem z ženského pohledu je to nastavení šťastné.

„Tak teď jsi odměněna,“ usmál se. Nevěděl, jak má začít. Najednou mu to připadalo směšné, když měl svou potíž popsat, „něco neurologického. V hlavě.“

Jiřinka přestala chroupat sušenku a vážně se na něj podívala: „Bertíku...!“

„Všiml jsem si toho už před časem. Asi to nějak souvisí s krevním tlakem, nevím. Pozoroval jsem, že čas od času zachytím zvukový nebo zrakový přelud, který musím uposlechnout, a otočím se tím směrem. Mohla by to být sranda, ale stává se mi to častěji.“

„To jsi měl i teď? V tom Lisabonu?“ viděla, že Robert nežertuje.

„Měl. Já bych o tom nemluvil, ale...“

„...jednou, nebo víckrát?“ zajímala se jeho žena.

„To je na tom to zvláštní! Poslouchej. V letadle, cestou tam i cestou zpátky. Změna tlaku, že? Potom hned při příletu, když jsem si nemohl vzpomenout na jméno hotelu. Stres, a vliv na krevní tlak. Pak těsně před přednáškou, když jsem znejistěl kvůli projektoru. Zase stres, že? Potom při odletu, když jsem nemohl najít kreditní kartu. Měl jsem to znovu. A zase napětí a stresová situace.“ Podíval se na ni, jako by čekal ocenění za svou dedukci.

„A co si tedy myslíš?“

„Já nevím, opravdu ne. Ale ten fakt, že jsem našel spojitost, mě přesvědčuje o tom, že to není nějaký můj výmysl, že jde asi opravdu o něco organického.“ Teď oba dva mlčeli.

„Objednám se u Vlacha. Ten to rozlouskne. Víc asi zatím nemůžu dělat.“ Jiřina mlčky pokyvovala hlavou a bylo zřejmé, že dospěla ke stejnému řešení.

Obrátili pozornost k televiznímu programu, ale už bez zájmu. Oba dva mysleli na jediné, ale nechtěl to vyslovit ani jeden. Věděli, že nádorová onemocnění v mozku se začínají projevovat třeba právě takovými nějakými neurologickými příhodami. Skutečnost, že šlo o tak prapodivné příznaky, spíše podporovala jejich tušení.

„A máš nějaké bolesti?“ Bylo zřejmé, že se televizní obraz stal prostou kulisou, naprosto už nevnímanou.

„Ne, nemám.“ Helbig byl rád, že konečně to téma otevřel. Pořád to ale zůstávalo v poloze teoretické, jaksi stále nenačaté. „Vlastně, musím říct, že to asi nepatří mezi ty potíže, které by mě nějak invalidizovaly. Je to věc zvyku, řekl bych. Vadí mi jenom to, že vypadám jako idiot mezi lidmi, když pohazuju hlavou jako zebra.“

„Berte, dokud ještě pohazuješ hlavou, je dobře. Však víš. Děláš mi starost.“

„Půjdu za Vlachem ve čtvrtek. V práci by to neměl být problém, tenhle týden je to lepší než potom.“ Byl rád, že se té věci přijde na kloub. Alespoň první krok.

Doktor Vlach byl jejich lékařem po celá léta. Vlastně už přesluhoval. Jeho ctižádostí odjakživa bývalo pojmenovat jádro problému skutečně správně. Říkával: Bene diagnosticur, bene curatur. Od toho prý lékař je, aby správně diagnostikoval, a pak zasahoval. Sledoval podle možností všechno, co se kde šustlo. Sám šedesátku už překročil před nějakým časem a měl tolik přátel, kolik respektu.

„Ale ve čtvrtek má odpolední a ty jsi slíbil, že odpoledne zavezeš Věrušku na kontrolu s tím palečkem k primářce Zezulové. Pamatuješ? Naši mladí nemůžou.“

...to mi teď vypadlo, máš pravdu. To je zrovna tenhle čtvrtek?“

„Ano, patnáctého.“ Helbig si uvědomoval, že to znamená odložit vyšetření u doktora Vlacha o víc než jeden den. Příští týden se z práce uvolnit nemůže, potom probíhá v ordinaci doktora Vlacha adaptace, a pak on sám jede do Německa. To znamená, že na vyšetření by se dostal někdy v červenci nebo kdy a na případnou operaci, to už je vůbec ve hvězdách. Prázdninové operace v něm moc důvěru nebudily. To není to, co by si přál. V tom momentu za jeho levým uchem zabublala voda. S trhnutím se tam obrátil. Pak se pomalu otočil zpátky, složil hlavu do dlaní a neřikal nic. Bylo mu nanic. Beznadějně nanic. Jiřinka mu položila dlaň na rameno. Tak nešťastného ho dávno neviděla.

„A co kdybych tam s tou Věruškou jela já. Myslím teď ve čtvrtek za tou primářkou Zezulovou, co říkáš?“ Zvedl hlavu a podíval se na ni vděčnými očima bernardýna.

Těšil se na čtvrtek. Doktor Vlach to trefí. On bude vědět, co mu je.

Inženýr Robert Helbig neměl tušení, že velmi zvláštní diagnózou všechno teprve začíná.

Úterý, 9. září 2008 – 00:41, Martin

Majka byla trochu zaskočená. Měla za to, že ji silnice provede Martinem. Tam by dozajista našla něco k občerstvení. Kávu, čokoládovou tyčinku a mohla by si trochu protáhnout záda. Vyhládla, smažené rybí filé si na večírku odepřela a teď měla hlad. Vůbec by nebylo špatné mít GPS. Lidi to dnes mají skoro všichni a aspoň by věděla, kde je co na dosah a jak dlouho pojedě. Zpomalila, dostala se mezi ostatní vozidla, po půlnoci bylo okolo Martina nečekaně živo. Celé město lákavě svítilo po levé straně, ale silnice ji vedla někam doprava obloukem pryč. Minula odbočku do města a chvíli váhala, zda se má pokusit vrátit, nebo ne. Auta za ní se jí ale najednou zdála nesmlouvavá a nechtěla komplikovat dopravní situaci. Už byla za městem. Míjela ukazatele na Záturčie, Priekopu, Vrútky, jinudy jet nemohla, ale znepokojovalo ji, že jede od města. Nezabloudila? Vzadu v autě má mapu, možná by měla zastavit a přesvědčit se. Ty příměstské osady asi pořád patřily k martinské aglomeraci a zcela bezpečně nikde nesjela z hlavní silnice.

Benzínová pumpa. Zastavila a to byla chvíle, na kterou čekala. Doplní nádrž, odskočí si, pak si koupí kávu a může tady chvíli zůstat. Jen tak na protažení těla.

Vystoupila, zapřela si dlaně o ledviny a prohnula záda dozadu a ramena na jednu stranu a na druhou. To bylo něco. Jen to zarupalo. Sáhla po hadici na stojanu a začala čerpat benzín.

„Můžu vám pomoci, mladá paní?“ ohlédla se a za ní stál divný člověk. Mastné, načerno nabarvené vlasy, učesané prudce a hladce dozadu, kde přesahovaly až k lopatkám. Na sobě měl zašlé červenavé sako, kostkovanou košili a umaštěnou kravatu neurčité barvy a vzoru.

„Ne, děkuji.“ Řekla rázně a rozhodně.

„Taková výjimečná krasavice se jen tak nevidí.“ Pokračoval a Majka ucítila směs piva, cigaret a těžkého dechu. Neodpověděla, jenom si přála, aby odprejsknul a aby tam ten benzín tam už natekl. Ten chlap pokračoval, „a že jste si vyjela na výlet tak sama?“ Neřekla nic. Dívala se do hrdla nádrže a pevně svírala kliku ventilu na hadici. Konečně slyšela cvaknutí. Uložila hadici do stojanu, dálkovým ovladačem zamkla auto a šla rychle zaplatit.

Skleněnými dveřmi se dívala na svou černou Fabii. Pod osvětlením benzinové pumpy vypadala nádherně. Jako z autosalónu. Ten chlap kolem ní obcházel a poflakoval se, uculoval se a občas

se podíval dovnitř, kde stála Majka. Zaplatila a chystala se k odchodu. Dobře si všimla, jak má ten chlap na nohou roztrhané špinavé tenisky a nějaké popelnicové kalhoty s vytlačenými koleny. Očividně na ni čekal. Co teď? Tak tady si kávu nedá. Schovala se za pult, aby udělala dojem, že odešla na toaletu. Zabralo to. Ten člověk se domníval, že má pár minut čas a poodešel od její černé škodovky, aby zalovil jinde. Otočil se zády a liknavým krokem směřoval k bílému fiat. Nečekala a měkkým krokem lišky vyplula ze dveří až těsně k autu, tam kvikla dálkovým ovládním a vjela do sedadla dřív, než muž stačil na pípnutí zareagovat. Pospíšil si k ní, ale to už Majka pevně držela volant a opouštěla prostor stojanů. V zrcátku viděla, že za ní vyslal nějaké kletby. Našla ještě tolik smělosti, že poodjela stranou, aby se ztratila z jeho dohledu, zastavila a odložila si svetr, který měla na sobě. Ve voze bylo krásně teplo a jen tak v tričku s krátkým rukávem se cítila čerstvější a svěžejší.

Ten svetřík měla ráda k zbláznění. Koupila si ho právě pro tuto příležitost a byl to jeden z těch kousků, které okamžitě padnou. Tmavě modrý, měkký a příjemný, s elegantní svislou temně karmínovou jemnou linkou. Nikde takový neviděla a taky ho zaznamenala Petra a chtěla vědět, odkud ho Majka má. Společensky elegantní a přitom sportovní věčko. Pečlivě ho složila na sedadlo vedle sebe a možná tomu aktu věnovala až příliš mnoho času. Podívala se do zrcátka a viděla, jak tam přidal do kroku muž s černými, hladce dozadu sčesanými přerostlými vlasy. V tu chvíli černá lesklá Fabia najela na svou trasu a uháněla dál.

Kdyby vysoko nad ní mohl letět strážný anděl, viděl by, jak si to klikatí, jako malý černý brouček s jasnými bělostnými tykadly v hloubce po nitce silnice. Mezi kopci na dně údolí, nalepená na řeku po pravé straně. Čtyřtakt měkce a spolehlivě předl a polykal noční kilometry. Nádherná krajina i v noci. Po pravé straně se odkryla volná rovina a vjížděla do Nezabudské Lúčky. Tak se nakonec ani nevyčurala, ani kávu nevpila, ani si nic nekoupila. Teď jenom nevěděla, co by potřebovala víc. Vypadalo to, že nejvíc ze všeho by chtěla možná tu čokoládu.

Cédéčko už slyšela celé. Tak snad aby si pustila to druhé. Musela se usmát. Dvě stejná cédéčka. To s tím věnováním leželo na sedadle jen tak. Speciálně to by měla s péčí uložit do krabičky.

Majka se dívala do tmy, jak reflektory odemykaly silnici před ní. Přerušovaná čára rytmicky utíkala za vůz a mizela ve tmě. V Žilíně zastaví. Tam dohoní všechno, co se nepodařilo u té pumpy. I s tou čokoládou. Snad tam i ten měchýř doveze celý, jen aby ta silnice moc nedrncala. Vyprskla smíchy, což se málem rovnalo tomu nebezpečnému drncnutí. To když si vzpomněla, co to vyprávěl zrovna hot-jazzový Honza Pilát o svém tchánovi. Jak to začalo? Jo, s tím televizorem. Mrkla na cédéčko a v duchu slyšela jeho hlas:

„...prostě se rozhodl, že zásadním způsobem změní design pokoje. Od myšlenky k činu dlouze nepřeshlapoval a šel přímo do kouta velkého pokoje, kde drapnul televizor. Navalil si ho na břicho a už ho nesl úhlopříčkou do protilehlého kouta. Jo, to bude jiná podívaná. Po dvou metrech ho radostným švihem dohonila elektrická šňůra, která se napnula jako struna a s mlasknutím opustila zásuvku.“

„A co panímáma, nesledovala zrovna vaření? Jako že by s židlí vedle něj poskakovala...?“

„...to by stejně za moment vypšouklo i s vařením, jak to vyjelo ze zdi.“

„Mám starost, aby to nepřipálila,“ glosoval Mirek Pleštil.

„To by odskákal tchán. A jak tak nesl ten televizor, tak ho usadil na vysoký viklavý stolec na tenkých nožkách. Zaskřípalo to, zakymácelo se a ustálilo. Až potud dobrý.“

„Tak vyhrál. To se napijeme! Na všechny tchány,“ Mirek zvedl skleničku.

„Ano, ale tam nebyla zásuvka. A šňůra byla kratinká jako pupečníček. Tak si s tím hlavu nelámal. Kolem jednoho kolíčku omotal drát. Holý, neizolovaný měděný drát. A volnou parabolou se přiblížil k zásuvce až v tom protilehlém koutě...“

„...tam kde byl ten televizor před tím?“ orientovala se Petra.

„Přesně! Utěsnil to sirkou a šel pro druhý drát. A s ním to udělal zrovna tak. Elegantním obloukem se nesl neizolovaný drát na dofouknutí od toho prvního, od levého kolíčku k levé zdířce. Jak jinak, ne? Utěsnil sirkou ve zdířce a pustil televizor. Obraz jako diamant! Oba dráty

se přátelsky pohupovaly vedle sebe, až jeden zavadil o druhý. Zelený plamen vyšlehl ze zásuvky, začernal malbu kolem v rozsahu elpíčka a dům lehl do temnoty.“ Honza se napil a dodal, „...a tchán do té spálené tmy pronesl – Tak to vidíš, mámo. A sotva jsem s tím hotový, tak mi vypnou proud.“

Majku to znovu rozesmálo. Ruce stále svíraly volant, přístroje na palubní desce vrhaly mdlé světlo na její tvář a na Majku padala únava.

Směrovka do Mojšovy Lúčky a kousek před ní osvětlené město. Ztichlé, spící, ale svítící.

Přijížděla k Žilině. Zastaví, odpočine si, protáhne záda, koupí si snad tu čokoládu a pojedje hned dál.

Čtvrtek, 15. května 2008 – Diagnóza

Inženýr Helbig měl smíšený pocit. Pozitivní nota zazněla, když si pomyslel, že s verdiktem doktora Vlacha záhada přestane být záhadou. Současně ale prosakovala obava z možného zákroku. Jestli má opravdu něco v mozku, není na co se těšit. Utěšovala ho představa, že je to možná jen záležitost psychická. Pak by stačila nějaká promluva psychologa nebo psychiatra, k tomu pár tabletek a šmytec. Uvědomil si, že sám sebe krmí ošidnou mámivou pilulkou sebeobelhávání.

Jak se vlastně dělají operace na mozku? To se mu tam budou št'ourat? Bolí to? Zůstávají následky? Bude schopen třeba chodit? A nepřijde o nějakou schopnost nebo vzpomínky? Pomalu dojížděl ke středisku, a tak se stala návštěva doktora Vlacha realitou. Od zpětného zrcátka směrem k zadnímu sedadlu přeletěl bleskově kolibřík, Robert se po něm rychle ohlédl. Pak nešťastně otočil hlavu zpět k palubní desce a pochopil, že není vyhnutí.

Chtěl ještě brknout Jiřince a zeptat se jí, jak pochodila s malou Věruškou u primářky Zezulové, ale ztratil náladu. Jiřinka by to poznala. Zavolá až později.

Zaparkoval. Ještě chvíli zůstal sedět za volantem.

„Jste to vy, pane inženýre?“ naklonila se k okénku zdravotní sestra doktora Vlacha, „snad nejdete k nám?“

„Dobrý den, ano, ano, zastesklo se mi po přátelském popovídání s panem doktorem.“

„Kdyby byli všichni tak zdraví jako vy, tak můžeme zavřít krám,“ smála se.

„Právě jsem si říkal, že si na vás musím něco vymyslet. Najít si nějakou záminku. Tak mě tady máte.“ Pomalu vystupoval z auta, „můžu vám pomoci s tou taškou, sestřič?“

„To budu ráda, vezměte to tady, jestli vám to nevadí, a já vás hned vezmu jako prvního. Máme dnes nazvané pacienty, tak vás tam namáčknu.“ Uvítal to. Nechtěl čekat, listovat tisíckrát prolístované časopisy a poslouchat stesky ostatních. Vzal do ruky tašku a legitimizoval tak hladký průchod čekárnou. Vzájemně si s několika pacienty vyměnil pohled. Z jeho strany zdvořilý, trochu omluvný úsměv a z jejich strany rovněž úsměv, ale trochu tázavý a napomínající, i když také zdvořilý.

„Pojďte, pojdte dál, pane inženýre,“ napomáhala vybočení z pořádku sestra.

Už byl vevnitř a jen se mu zdálo, že zaslechl nějaké brumlání z čekárny. Tedy, to asi přelud nebyl.

„Ale, podívejme se. Zrovna takové máme rádi! Nezastonají a nezastonají! Polepšit se, polepšit se, Bertíku!“ smál se doktor Vlach.

„Jsem rád, že tě vidím, Jirko. Dnes možná opravdu uspokojím tvou zdravou ambici.“

„Copak? Tak si sedni a vyprávěj.“

Inženýr Robert Helbig začal líčit svůj neduh. Přesně popsal, že zejména při nějakém psychickém napětí a snad změně tlaku zaznamená sluchový nebo zrakový přelud, který ho nutí bezprostředně reagovat. Nemůže tomu odolat, je to reflexní záležitost.

Doktor Vlach velmi soustředěně a pozorně poslouchal, vypadal podmračeně, a pak zvedl prst a začal se usmívat.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.